

Instruktion till kommunchef

Dokumenttyp	Ansvarsordning
Fastställd datum	2021-04-12
Fastställd av	Kommunstyrelse
Gäller för	Kommunchef
Dokumentansvarig	Administrativ chef
Förvaltare	Kommunkansliet
Publicering	Intranät, ljusdal.se/forfattningssamling
Uppföljning	Internkontroll
Giltighetstid	Tills vidare
Revideras	Löpande vid behov
Översyn	Vart fjärde år från senaste fastställande/revidering
Senast reviderad	Ej
Diarienummer	KS 00352/2019

Inledning

1 §

Utöver vad som föreskrivs i denna instruktion gäller även vad som stadgas i kommunallagen och annan författning. I Ljusdals kommun benämns kommundirektören som kommunchef.

Bakgrund

2 §

Av 7 kap kommunallagen framgår att:

- a) Styrelsen ska utse en direktör. Direktören ska ha den ledande ställningen bland de anställda och vara chef för den förvaltning som finns under styrelsen. Styrelsen får besluta att direktören ska ha en annan benämning.
- b) Styrelsen ska i en instruktion fastställa hur direktören ska leda förvaltningen under styrelsen. Instruktionen ska också fastställa direktörens övriga uppgifter.

Syftet med bestämmelserna är att en instruktion med tydlig fördelning av uppgifter ger förutsättningar för en fungerande samverkan och samarbete mellan de förtroendevalda och direktören vilket i sin tur syftar till att bidra till förbättringar av den kommunala verksamheten.

Ställning i organisationen

3 §

Kommunfullmäktige styr verksamheten genom att besluta om mål och tilldela ekonomiska ramar samt genom att följa upp och utvärdera verksamheten gentemot uppställda mål. Fullmäktige fattar beslut vad beträffar verksamhetens kvalitet och omfattning samt dess övergripande politiska organisation.¹

Kommunens tjänstepersoner ansvarar för att verkställa lagar, förordningar och andra regelverk som gäller för verksamheten. Tjänstepersonerna ska verkställa de politiska besluten i enlighet med givna mål och riktlinjer samt inom givna ekonomiska ramar och regelverk.

Kommunchefen anställs av kommunstyrelsen som är dennes uppdragsgivare. Kommunchefen har den ledande ställningen bland kommunens anställda, ansvarig inför kommunstyrelsen och chef över förvaltningscheferna. Det dagliga arbetsgivare- och arbetsmiljöansvaret över kommunchefen utövas av kommunstyrelsens ordförande².

Uppdrag från kommunstyrelsen till verksamheten ska riktas till kommunchefen.

¹ Kommunallagen (2017:725) 5 kap. 1 § samt 6 kap. 2 §.

² Se kommunstyrelsens delegationsordning 26.2

Ansvarsområden

4 §

Utöver det som framkommer om ansvar och befogenheter enligt anställningsavtal samt personalansvar, arbetsmiljöansvar, verksamhetsansvar och ekonomiansvar enligt chefskontrakt och beslutanderätt enligt kommunstyrelsens delegationsordning gäller även nedanstående.

- a) Kommunchefen är övergripande ansvarig chef för kommunstyrelseförvaltningen och anställer enhetschefer och medarbetare som är direkt underställda kommunchefen. Under kommunstyrelsen har kommunchefen det övergripande ekonomiska ansvaret för kommunstyrelseförvaltningen och utser attestansvariga.
- b) Kommunchefen har arbetsgivarrollen för kommunens förvaltningschefer vilka svarar för sina verksamheter gentemot sina nämnder.
- c) Kommunchefen är chef för biträdande kommunchef tillika förvaltningschef på kommunstyrelseförvaltningen.
- d) Kommunchefen är kommunens högsta operativa tjänsteperson även vid kris. Enligt ansvarsprincipen, närhetsprincipen och likhetsprincipen har den som har ansvar för en verksamhet i en normal situation även ansvar och beslutanderätt vid kris och vid extraordinära händelser³.

Uppdrag för den politiska organisationen

5 §

Kommunchefen har för den politiska organisationen följande uppdrag:

- Ansvarar för att ärenden som kommunstyrelsens utskott och kommunstyrelsen ska behandla är tillfredsställande beredda och utredda, utformade på sakligt och opartiskt sätt samt förenliga med gällande lagar och föreskrifter, undantag är i de ärenden där styrelsen lägger fram förslag med eget underlag till beslut. För ärenden som kommer från annan nämnd eller bolagsstyrelse har kommunchefen ansvar för att komplettering sker vid behov, med yttrande och beslutsförslag, till exempel med avseende på finansiering.
- Ansvarar för samtliga interna föredragningar i kommunstyrelsen och dess utskott.
- Ansvarar för verkställighet och uppföljning av beslut i kommunstyrelsen.
- Är mottagare av de uppdrag som kommunstyrelsen och kommunfullmäktige riktar till verksamheten och ansvarig för genomförande och återrapportering.
- Biträder kommunstyrelsen i dess uppsiktsplikt som beskrivs i kommunallagen och håller kommunstyrelsen löpande underrättad om relevant information gällande nämnder och kommunala bolag som framkommer i de forum som kommunchefen deltar i.

³ Se även kommunstyrelsens delegationsordning 9.1 samt 11.1-11.5

- Ser till så att styrning, ledning, uppföljning, utvärdering och internkontroll följs i organisationen⁴.
- Arbetar i sin roll med integritet och lyhördhet med avseende på information och underlag för beslut att tjäna både majoriteten och oppositionen i kommunstyrelsen.
- Verkar för en tydlig roll- och uppgiftsfördelning mellan förtroendevalda och tjänstepersoner.
- Ansvarar för att kommunfullmäktiges mål, uppdrag, ramar, riktlinjer och styrande dokument förankras i kommunen.
- Kommunchefen ska ta erforderliga initiativ i uppdraget som kommunens ledande tjänsteperson.
- Närvara vid kommunfullmäktiges sammanträden när så kommunfullmäktiges ordförande eller kommunstyrelsens ordförande önskar.
- Informerar kommunfullmäktige om strategiska frågor/förändringar i verksamheterna i samband med fullmäktiges möten.
- Medansvarig för utvecklingen av kommunen inom det geografiska området.

Kommunchefen har det yttersta ansvaret men kan uppdra till andra tjänstepersoner att ansvara för till exempel beredning och föredragning av ärenden eller att fullmäktiges beslut förankras i organisationen.

Uppdrag för förvaltningsorganisationen

6 §

Kommunchefen har för förvaltningarna följande uppdrag:

- Styra och leda förvaltningsorganisationen. Kommunchefen är överordnad chef för förvaltningarna och ytterst ansvarig för den samlade förvaltningsorganisationen och ska säkerställa att verksamheten drivs och utvecklas professionellt och har därmed en drivande roll i arbetet med att utveckla och effektivisera kommunens organisation och verksamhet.
- Leda, samordna och ge uppdrag till förvaltningschefgruppen. I uppdraget ingår samordning mellan cheferna avseende strategiska kommunövergripande frågor och gemensamma uppgifter samt att ett koncern- och helhetsperspektiv beaktas.
- Anställa, lönesätta och genomföra medarbetar- och lönesamtal med förvaltningschefer. Vid anställning/avslutande av anställning för förvaltningschefer ska samråd ske med berörda presidier.⁵
- Vid förvaltningschefs frånvaro, när förvaltningschef är förhindrad att utföra sitt arbete, äger kommunchefen rätt att fatta beslut i förvaltningschefs ställe.
- Är ordförande i kommuncentrala samverkansgruppen.
- Fattar beslut utifrån gällande delegationsordning för kommunstyrelsen samt attesterar enligt kommunens attestreglemente.

⁴ Se även kommunstyrelsens delegationsordning 15.1

⁵ Se även kommunstyrelsens delegationsordning 28.3 och 30.3 samt chefskontrakt

Uppdrag för kommunstyrelseförvaltningen

7 §

Kommunchefen har för kommunstyrelseförvaltningen följande uppdrag:

- Ansvarar för att kommunstyrelseförvaltningen bedrivs i enlighet med gällande lagar och föreskrifter och har övergripande ansvar för kommunstyrelseförvaltningens personal och budget.
- Har rätt att besluta om organisationsförändringar inom kommunstyrelseförvaltningen genom att inrätta och avveckla enheter och enhetschefstjänster.⁶
- Efter godkännande av kommunstyrelsen kan kommunchefen utse biträdande kommunchef.
- Som arbetsgivarrepresentant ha ett gott samarbete med kommunens fackliga organisation.

Uppdrag för kommunala bolag, kommunalförbund och övriga organ

8 §

Kommunchefen har för kommunala bolag, kommunalförbund och övriga organ följande uppdrag:

- Verka för att Ljusdals kommuns samverkan och samarbeten med övriga aktörer sker under gemensamt ansvar från samtliga medverkande för en hållbar utveckling.
- Utgör tillsammans med förvaltningscheferna, verkställande direktören för Ljusdals Energi AB respektive AB Ljusdalshem kommunens koncernledning som ska samordna och leda koncernövergripande frågor. Koncernledningen ansvarar också för att samordning sker mellan bolags- och förvaltningschefer i koncernövergripande frågor och gemensamma uppgifter samt att ett helhets- och koncernperspektiv beaktas.
- Kommunchefen ska tillse att kommunstyrelsen ges förutsättningar att utöva ägarrollen gentemot bolagen på uppdrag av kommunfullmäktige.
- Kommunchefen ansvarar för att kommunstyrelsen genomför ägardialog med bolagens ordförande och VD, minst två gånger per år.
- Enligt aktiebolagslagen är det styrelsen som tillsätter VD. Kommunchefen bör dock ges ansvar för att bereda anställning av VD i de kommunala helägda bolagen i samråd med bolagsstyrelsen och kommunstyrelsens presidium och bereda frågan om anställningsvillkoren⁷. Samråd ska ske med kommunchefen gällande fortlöpande lönerevision så att helhetsperspektiv iakttas för samtliga chefer oavsett organisatorisk tillhörighet.
- Kalla bolagschefer till de sammankomster övriga chefer inom kommunen kallas till.
- Ansvara för samordning mellan kommunförbundsledning och kommunledning.
- Ansvara för samordning mellan kommunledning och ledning för andra organ kommunen har intresse i, till exempel delägda bolag, stiftelser, ekonomiska och ideella föreningar.

⁶ Se även kommunstyrelsens delegationsordning 10.1

⁷ Se även respektive ägardirektiv angående; Rekrytering av verkställande direktören

Externa kontakter

9 §

Kommunchefen ansvarar tillsammans med, och vid behov i överenskommelse med, kommunstyrelsens ordförande för externa kontakter.

Kommunchefen ska representera och företräda Ljusdals kommun i strategiska och kommunövergripande frågor, när ansvaret inte åvilar kommunalråden eller den politiska organisationen.⁸

Kommunchefen representerar och företräder kommunens tjänstepersonsorganisation i olika lokala, regionala och nationella sammanhang.

Kommunchefen ska i förhållande till externa parter uppmärksamt följa frågor som är av betydelse för Ljusdals kommun och ska när det är lämpligt utveckla former för kontakter, dialog och samverkan med externa aktörer.

Detta avser bland annat kontakter med regionala och statliga organ, andra kommuner, medborgare, näringslivet, organisationer och massmedia. Exempelvis Region Gävleborg, länsstyrelsen, polis och försvarsmakten, Sveriges kommuner och regioner (SKR), högskolor och universitet.

Kommunchefen deltar i det strategiska arbetet vid etablering och planering av företag.

Kommunchefen ansvarar för öppenhet i bemötande av massmedia, vilken gäller med utgångspunkt från bland annat offentlighetsprincipen.

Kommunchefen är ansvarig för kontakterna med journalister i de frågor som rör kommunstyrelsens förvaltning, men har också ansvaret för att hela den kommunala organisationen strävar efter bra massmedierelationer och att ge ärliga och korrekta uppgifter.

Närvaro- yttrande- och meddelanderätt

10 §

Kommunchefen:

- Har närvaro- och yttranderätt i kommunstyrelsen, dess beredningar och samtliga utskott och har rätt att tillföra en anteckning till protokollet, till exempel om finansiering saknas vid beslut.
- Har närvaro- och yttranderätt i kommunens samtliga nämnder efter samråd med berörd nämndsordförande och kommunstyrelsens ordförande. Berörd förvaltningschef ska informeras i förväg.⁹

⁸ Se även kommunstyrelsens delegationsordning 16.4

⁹ Se även Reglemente för Ljusdals kommuns nämnder 12 § Närvarorätt

- Har närvaro- och yttranderätt i kommunfullmäktige och dess beredningar samt kan utses till föredragande i ärenden där det bedöms lämpligt¹⁰.
- Äger rätt att meddela olika direktiv och infordra uppgifter från de kommunala förvaltningarna. Respektive förvaltningschef informeras dock alltid i dessa sammanhang.

Krisberedskap och krisledning i fredstid och höjd beredskap

11 §

Kommunchefens tjänst ska vara placerad i en för uppdraget nödvändig säkerhetsklass.

Kommunchefen ansvarar för att det finns en ändamålsenlig krisledning på kommunen. I ansvaret ingår att säkerställa att nödvändiga dokument såsom rutiner, planer och styrdokument finns för krisberedskap, civilförsvar och säkerhetsarbetet som även inkluderar informationssäkerhetsarbete.

Kommunchefen ansvarar för arbetet enligt överenskommelsen om kommunernas krisberedskap samt överenskommelsen om kommunernas arbete med civilt försvar.

Kommunchefen är ansvarig för kommunens förebyggande krisberedskap som inkluderar bland annat kommunens övergripande process för risk och sårbarhetsanalyser samt kontinuitetsplanering av kommunens samhällsviktiga verksamhet.

Vid krisledning är kommunchefens uppdrag vidgat. Kommunchefen ska ansvara för ledning och samordning av kommunens verksamhet i händelse av kris, allvarlig samhällsstörning eller extraordinär händelse i fredstid samt vid höjd beredskap.

Kommunchefen leder det operativa arbetet i krisledningsstaben. Om krisledningsnämnden är aktiverad rapporterar kommunchef löpande till denna. Om krisledningsnämnd inte är aktiverad rapporterar kommunchef löpande till kommunstyrelsens ordförande.

Vid höjd beredskap är kommunchefen föredragande för kommunstyrelsen.

Delegationsordning

12 §

Kommunchefen arbetar även i enlighet med den delegationsordning som kommunstyrelsen fastställt. Delegationsordningen reglerar formell beslutanderätt medan denna instruktion beskriver kommunchefens ansvar och uppdrag.

Detta innebär att kommunchefen ska:

- fatta beslut i de ärenden där kommunstyrelsen i delegationsordning uppdragit åt kommunchefen att besluta
- säkerställa att delegationsordningen följs, att delegationsordningen är aktuell och korrekt samt vid behov ta initiativ till ändringar i delegationsordningen

¹⁰ Se även Arbetsordning för kommunfullmäktige i Ljusdals kommun (rev 2016-06-13) § 24

- säkerställa att beslut som meddelats enligt delegationsordningen anmäls till kommunstyrelsen
- ansvara för att i de fall kommunchefen gett uppdrag till annan anställd inom kommunen att besluta (s.k. vidaredelegation) att denna anmäler beslut i behörig ordning.

Uppföljning av uppdragen

13 §

Uppföljning av kommunchefens uppdrag sker vid uppföljnings- och medarbetarsamtal med kommunstyrelsens ordförande. Uppföljningen ligger tillsammans med kommunens lönekriterier till grund för det årliga lönesamtalet mellan kommunchefen och kommunstyrelsens ordförande.

Delegering

14 §

Till biträdande kommunchef tillika förvaltningschef för kommunstyrelseförvaltningen, har kommunchefen delegerat nedanstående uppdrag som följs upp vid månatliga möten dem emellan:

- Löpande frågor rörande kommunstyrelseförvaltningens verksamhet.
- Löpande övergripande arbetsmiljö-, ekonomi- och budgetfrågor rörande kommunstyrelseförvaltningen.
- Anställer chefer och medarbetare inom kommunstyrelseförvaltningen.
- Samordning av kommunstyrelseförvaltningens ledningsgrupp och chefsgrupp.
- Ordförandeskap i kommunstyrelseförvaltningens lokala samverkansgrupp.
- Medarbetar- och lönesamtal för direkt underställda inom kommunstyrelseförvaltningen.
- Utser attestansvariga inom kommunstyrelseförvaltningen

Vid kommunchefens frånvaro när kommunchefen är förhindrad att utföra sitt arbete, ska biträdande kommunchefen utföra arbetsuppgifterna enligt denna instruktion samt kommunstyrelsens delegeringsregler samt övriga bemyndiganden.